

GRØDDUR

- Tað er ein skelkur og ein ræðuligur niðurtúrur at fáa krabbamein, men eg havi ikki verið sannur ímóti mær sjálvum, sigur Magnus Magnussen í Havn, sum nú er grøddur. Hann heldur, at tað er alt ov sjáldan, at vit hoyra tær góðu søgurnar um krabbamein

skuldi til kanningar aftur, sigur hann.

– Tá ið tú fert at vita, at tú hevur krabbamein, slepst ikki undan at tað kemur ein reaktión. Spurningurin er bara nær hon kemur og mín kom so ikki fyrr enn aftan á, tí tá eg skuldi til uppfylgjandi kanningar, varð eg bráðliga ræðuliga bangin.

Nú havi eg gingið til regluligar kanningar í sløk try á, men har eg onki at síggja og í dag havi eg onki krabbamein í kroppinum, sigur hann.

Opið og ærliga

Magnus sigur, at hann gjørdi beinanvegin av, at hann skuldi ikki fjala at hann var vorðin sjúkur og tí fortaldi hann vinum, kenningum og starvsfeløgum, at hann hevði fingið krabbamein.

– Eg vildi heldur tað enn fólk fóru at tutla í krókunum og at slaturin skuldi fara at ganga.

Hann heldur eisini, at tað var ein røtt avgerð, tí hann fekk nógvan og góðan stuðul allarstaðni.

Ikki minst er hann fegin fyri stuðulin, hann fekk frá arbeidsplassinum og starvsfeløgnum.

– Leiðslan í SEV gjørdi mær greitt, at eg kundi koma og fara, sum eg hevði tilboð til.

– Hevði eg brúk fyri at koma til arbeiðis, skuldi eg koma, hevði eg brúk fyri at vera heima, skuldi eg vera heima.

Hann sigur, at hetta var akkurát tað hann hevði brúk fyri, so tað hjálpti honum einastandandi væl.

– Tað merkti, at eg kundi fara til arbeiðis, tá eg orkaði og sostatt sleppa burtur frá sjúkuni eina løtu og tað var ein møguleiki, eg brúkti rættliga nógv.

– Alternativið var at ganga heima og bara hugsa um sjúku og um, hvussu illa alt gekk.

– Eg eri vísur í, at tað hevði verið nóg meiri niðurbrotandi, leggur hann afturat.

Magnus og konan eiga triggjar dreingir, sum vóru 11, 14 og 19 ára gamlir, tá ið hann fekk krabbamein.

– Vit gjørdi av at siga teimum sum var og teir vóru allir nóg gamlir til at vita, hvussu álvarsom sjúka, krabbamein er.

Magnus sigur, at tað var ymiskt, hvussu teir tóku tað.

– Onkur spurdi nóg, men onkur varð meiri tigandi. Men eg haldi, at tað hevur týðning at at hava eitt serstakliga vakið eyga við børnunum. Hava tey hug at søkka inn í seg sjálvi og leita sær í einsemi, skulu tey ikki hava frið, tí tað er neyðugt at fara eftir teimum og hála tey fram í ljósið aftur.

Ræðuligur niðurtúrur

Fyrsta stigið í viðgerðini var at taka nakrar royndir av knútinum at nágreina akkurát, hvat slag av krabbameini, talan var um.

– Tað gekk illani at taka royndirnar, tí tvær ferðir miseydnaðist tað. Sostatt gekk næstan ein mánaði til tað varð staðfest, hvat slag av krabbameini eg hevði, so at eg kundi setast í viðgerð.

– Tað var ein ómetaliga hørð tíð, serliga tí at eg hevði so ilt í búkinum, at eg fekk ikki etið.

– Eg eri ikki av størsti og prúðastu monnum tí eg vigi eini 76-78 kilo.

– Men ímeðan eg biðaði eftir at sleppa í viðgerð, fall vektin heilt niður á 59 kilo, so eg misti eini 20 kilo –og tað sást á mær.

Hóast Magnus sigur, at hann er positivur av lyndi og ikki ivaðist í, at hann fór at klára tað, má hann kortini viðganga nú, at hann stúrdi rættliga illa.

Serliga eftir tað fyrstu kemoviðgerðina var hann heilt í kolakjallaranum, tó hann bleiv so ússaligur av henni, at hann vaknaði um náttina og “trúði at eg doyði” og eg havi ongantíð verið so langt niðri.

– Men tað hjálpti, at eg var fyrireikaður upp á tað, tí lækarnir høvdu fortalt mær, at eg skuldi vænta, at at eg fór at fáa tað ringt av teimum báðum fyrstu kemoviðgerðunum.

– Men hjá mær var tað tibetur bara tann fyrsta, sum eg bleiv so ússaligur av, so tað hjálpti upp á lagið.

Hóast eg var í viðgerð, royndi eg at vera virkin og at ganga og súkkla.

– Ólavssøkaftan var avbera gott veður og eg koyrði mær ein túr niðan á Hotel Føroyar og fór til gongu úteftir.

– Tá ið eg var komin ein kilometur burtur, kom bráðliga fjáltur í meg, tí eg visti ikki um eg kláraði at ganga heim aftur.

– Eg hevði onga telefon og øll vóru niðri í býnum á ólavssøku, so útlitini fyri at nakar gekk seg fram á meg, vóru ógvuliga smá.

Men hann kláraði so aftur í bilin og slapp sær til hús.

Hinvegin hjálpti tað nóg upp á sinnalagið, at hann varnaðist skjótt, at hann fór at orka betri og betri.

Annars kundi tað vera ein avbjóðing at fáa tíðina at ganga, tí orkan var so lítil.

Men til alla lukku var HM í fótbólta í Suðurafrika akkurát um hetta mundi.

– Mær dámar væl at hyggja at fótbólta, so eg sá hvønn einasta dyst. Og beint eftir kom heimsins størsta súkkklukapping, Tour de France, so har fóru næstan tveir mánaðir frammanfyri sjónvarpinum.

Ikki sami maður

Magnus Magnussen sigur, at eftir at viðgerðin var liðugt, fór gamli kroppurin so spakuliga at byggja seg upp aftur – eisini við teimum lýtum og brekum, sum hann var merktur av frammanundan.

– Áðrenn eg varð sjúkur, striddust eg við ov høgum

blóðtrýstið. Undir viðgerðini var blóðtrýstið finasta slag, men síðani eg eri vorðin frískur, er tað aftur farin at hækka.

Men kortini staðfestir Magnus, at hann er ikki vorðin sami maður aftur.

– Tá ið eitt húsfolk fær krabbamein, setir tað síni spor hjá øllum í húskinum. Heimið er langt frá tað sama, og húsfolkið verður mint á sjúkuna alla tíðina, tí eg mistu alt hárið av kemoviðgerðini, so sjúkan verður so sjónlig.

– Ert tú sjúkur av so álvarsligari sjúku sum krabbameini, kemur tú altíð særdur út aftur í hinum endanum, bæði kropsliga og sálarliga. Tað er ein natúrligur partur av eini so álvarsamari tilgongd og tað skalt tú læra teg at liva við.

Magnus sigur, at hann var ikki bangin fyri at leita sær hjálp frá Krabbameinsfelagnum og tað var ein góður stuðul.

Hann var heldur ikki bangin fyri at leita sær hjálp frá sálarfrøðingi og alt tað hevur hjálpt honum væl, tí tað hevur lært hann at seta lívið og tilveruna í perspektiv.

– Og tað er kanska ikki fyrenn aftaná, at eg av álvara varnist, hvussu bangin eg í veruleikanum havi verið.

– So kanska var eg heldur ikki heilt ærligur fyri mær sjálvum í hesum føri, tí tað slepst ikki undan, at tað er ein ræðuligur niðurtúrur at fáa eina so álvarsama sjúku,

sum krabbamein er.

– Tí hevur tað stóran týðning at eisini tann sálarligi parturin verður tikin í álvara og at hjálp eisini fæst til tað.

Alt í alt hevur hann tað gott nú, bæði kropsliga og sál.

Magnus var í viðgerð í fimm mánaðir. Í tvey ár hevur hann gingið til kanningar, tvær ferðir í skannara og fyra ferðir eru blóðroyndir tiknar.

Hesi næstu trý árin skal hann skannast einaferð um árið og taka blóðroynd tvær ferðir – og so er liðugt.

– At fáa krabbamein er ein sjúkutilgongd, sum er hørð og sum setir síni spor, sigur Magnus.

– Nú havi eg í nóg stórri mun lyndi til at njóta lötuna og tað, eg havi hug til at gera, útseti ikki til næsta ár.

– Eg eri nóg meiri tilvitadur um, at liva lívið ímeðan eg havi tað.

Feskasta dømið um tað er, at fyri stuttum stakst tað bráðliga upp á hann, at hann og konan skuldi fara eina ferð til Keyppannahavnar at ferðast.

– Sum sagt so gjørt og tí bílegði eg ferðaseðlar beinanvegin, sigur Magnus ...

Hann leggur afturat, at ímeðan hann lá á sofuni og hugdi at Tour de France, lovaði hann sær sjálvum, at einaferð skuldi eisini hann koma súkklandi til París.

– Tað fari eg at gera næsta ár, sigur Magnus Magnussen.